

TRIÐJA HVØR KVINNA MIÐSTØÐINI ER ÚT

Útlenskar kvinnur eru ovurumboðaðar, tá talan er um kvinnur, sum gista á Kreppumiðstøðini, tí tær eru fyri harðskapi í parlamentum. Meira enn triðja hvør kvinna, sum búði á Kreppumiðstøðini í fjør, var útlendingur

Mildrið Jacobsen
mildrid@socialurin.fo

Kvinnuhúsið fekk omanfyri 500 áheitanir í fjør, og 11 kvinnur og átta børn gistu á Kreppumiðstøðini í 2017. Fýra av teimum 11 kvinnunum vóru úr Fjareystri og afrikonskum londum, og allar høvdu børn við sær á Kreppumiðstøðina. Allar fýra kvinnurnar vóru komnar til Føroya at giftast við føroyskum monnum.

Sambært Hagstovu Føroya búðu 385 asiatiskar kvinnur og 88 kvinnur úr Afrika í Føroyum í fjør. Til samanberingar búðu meira enn 21.000 føroysk konufólk í Føroyum.

Í meðal búgva tríggar

útlenskar kvinnur hvørt ár á Kreppumiðstøðini, og tær eru sostatt fullkomiliga ovurumboðaðar í hagtølunum.

– Tølini eru sjálvandi lítil, men tað kemst ikki uttanum, at útlenskar kvinnur, sum eru fyri harðskapi og gista á Kreppumiðstøðini, eru lutfalsliga sera nógv, sigur Elin Reinert Planck, sum er leiðari í Kvinnuhúsinum.

Útlensku kvinnurnar, sum búðu á Kreppumiðstøðini í fjør, høvdu verið fyri øllum sløgum av harðskapi. Talan er um líkamligan og sálarligan harðskap, kynsligan og figgjarligan harðskap og eisini hóttanir um harðskap. Fleiri menn avbyrgja eisini kvinnurnar,

sum bara sleppa út úr húsunum, tá tær skulu til arbeiðis.

Tværmiskar mentanir
Hví tað eru lutfalsliga nógv útlenskar kvinnur, sum búgva á Kreppumiðstøðini, tí tær liva í harðligum parlaga, er torført at siga, heldur leiðarin í Kvinnuhúsinum. Men hon heldur, at tað er altíð ein avbjóðing, tá tværmiskar mentanir finna saman.

– Tær koma higar til eitt mál, sum tær als ikki skilja. Tá er tað sera umráðandi at hava onkran afturat sær, sum kann vegleiða og greiða frá, hvussu tað er í Føroyum, hvussu vit gera her og hvørjar skyldur og hvørji rættindi, vit hava, sigur hon.

Elin Reinert Planck leggur áherðslu á, at nógv útlenskar kvinnur, sum koma til landið at giftast við føroyskum monnum, koma til vælverkandi familjur, sum upplýsa og vegleiða kvinnurnar og siggja til, at tær læra tað føroyska málið. Hon hevur eisini varhugan av, at nógv tær flestu útlensku kvinnurnar hava tað gott í Føroyum, og at tað tí eru nógv, sum Kvinnuhúsið ongantið kemur í samband við.

Støðan er ein heilt onnur, tá útlenska kvinnan giftist við einum føroyskum manni, sum ikki virkar væl sosialt, møguliga er misbrúkari og ikki hevur familju, sum kann vegleiða og hjálpa kvinnuni.

– Tá er hjúnalagið dømt til at miseydnast, sigur leiðarin í Kvinnuhúsinum.

Lættar at hótta

Tað er ikki torført hjá monnunum at ræða kvinnurnar, tí tær skilja ikki føroyska málið og vita ikki, hvussu samfelagið virkar í Føroyum.

Eitt nú kunnu teir hótta við at senda boð eftir lögregluni, sum summar útlenskar kvinnur, ið ikki duga føroyska málið ella vita um føroysk viðurskifti, ræðast illa. Tær koma ofta úr londum, har lögreglan er mutrað, og tí eru tær bangnar fyri lögregluni.

Tær vita heldur ikki, hvørji rættindi tær hava og gerast sera bangnar, tá

menninir hótta við, at tær verða vístar burtur úr Føroyum, um tær fara frá teimum. Somuleiðis verða tær hóttar við, at tær missa foreldramyndugleikan yvir børnunum, um tær fara.

– Slíkar hóttanir eru nógmikið til at fáa kvinnurnar at bakka, tí tær vita ikki, hvørji rættindi tær hava, sigur Elin Reinert Planck.

Í Kvinnuhúsinum gera tey sera nógv burtur úr at kunna kvinnurnar um rættarstøðuna hjá teimum og vísa teimum, hvagar tær skulu venda sær fyri at loysa trupulleikarnar, sum taka seg upp.

Tað er kortini ein trupulleiki, at eitt upphaldsloyvi verður bara langt í eitt ár í